

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет/інститут педагогічний

Кафедра фахових методик і технологій початкової освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Основи образотворчого мистецтва з методикою керівництва та художня
праця**

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«Початкова освіта»

перший (бакалаврський) рівень

за спеціальністю 013 Початкова освіта

галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Кваліфікація: Учитель початкової школи

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 3 від “31” жовтня 2019 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Основи образотворчого мистецтва з методикою керівництва та художня праця
Викладач (-і)	доц. Бай Ігор Богданович
Контактний телефон викладача	(0342)570010
Е-mail викладача	bajbaj1966@gmail.com
Формат дисципліни	лекції, практичні, самостійна робота
Обсяг дисципліни	90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?
Консультації	Один раз на тиждень (четвер)
2. Анотація до курсу	
<p>«Основи образотворчого мистецтва з методикою керівництва та художня праця» - дисципліна, що вивчається студентами третього курсу у шостому семестрі і включає основні питання викладання образотворчого мистецтва в закладах дошкільної освіти; ознайомлює студентів зі специфікою відображення дійсності в образотворчому мистецтві, його функцією в суспільстві, історією художніх напрямків у мистецтві та методикою зображувальної діяльності дітей дошкільного віку. Навчальний предмет спрямований на залучення студентів до скарбниці світового образотворчого мистецтва, а через нього - до фундаментальних цінностей культури у взаємодії їхніх конкретно-історичних та загальнолюдських значень. Орієнтуючись на кращі зразки образотворчого й декоративного мистецтва, курс має дати загальне теоретичне уявлення та репрезентувати найважливіші основи створення художнього образу дітьми, а також ознайомити зі своєрідністю виражальних засобів різних видів образотворчого мистецтва.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Підготовка майбутніх вихователів ЗДО до виконання завдань художньо-естетичного виховання й навчання дітей дошкільного віку згідно з ОПП підготовки бакалаврів галузевого Державного стандарту вищої педагогічної освіти; формування у студентів базового поняттєво-категорійного, теоретичного і методологічного апарату тощо. Формування у студентів готовності застосовувати знання про методику навчання дітей окремим питанням програми; до самостійної розробки систем навчальних завдань із підготовки до введення нового навчального матеріалу, ознайомлення з ним та формування відповідних умінь та навичок; готовність до реалізації здобутих знань та вмінь під час моделювання занять з образотворчого мистецтва за наявності будь-якого навчально-методичного комплексу; ознайомлення студентів із технологіями формування належних художньо-графічних компетентностей у дітей дошкільного та молодшого шкільного віку.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
РН1	Володіння системою наукових знань із дисциплін загальної та професійної підготовки. Знання сучасних теоретичних основ освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової освіти.
РН3	Знання вікових особливостей дітей, індивідуальних відмінностей у перебігу їхніх пізнавальних процесів.
РН4	Знання закономірностей та теорії процесу навчального пізнання, сучасних навчальних технологій.
РН7	Уміння застосовувати знання із дисциплін загальної та професійної підготовки у педагогічній діяльності.
РН8	Уміння проектувати процес навчання предмета у вигляді календарно-тематичного

планування для певного класу, теми.

РН9 Уміння розробляти проекти уроків з певного предмета та їх фрагменти, методику роботи над різними видами завдань з метою опанування учнями певних елементів змісту навчальної програми.

Здатність до формування у дітей дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, властивості і відношення до предметів; розвитку самосвідомості.

Розуміти особливості застосування алгоритму професійних дій для організації освітнього процесу з дітьми дошкільного віку в умовах ЗДО і сім'ї.

Визначати завдання і зміст освітньої роботи з дітьми дошкільного віку на основі чинних програм дошкільної освіти.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	18
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	54

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ Вибірковий
шостий	Початкова освіта	Третій	

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Модуль 1. Тема 1. Теоретичні основи викладання образотворчого мистецтва в ЗДО. Основи образотворчої грамоти. Етапи розвитку дитячого малюнка.	Лекція-візуалізація, практичне	1. Закон України Про освіту. Прийняття від 05.09.2017 URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19 2. Г.В.Сухоруковата ін. Образотворче мистецтво з методикою викладання в дошкільному навчальному закладі. Підручник. За заг. ред. Г.В.Сухорукової. - К.: Видавничий Дім «Слово», 2010. - 376 с	Опрацювання нормативних документів. Виконання практичних завдань (2-4 години)	Максимальна оцінка - 5	два тижні
Тема 2 Вплив образотворчої діяльності на розвиток дітей дошкільного віку Підготовка майбутнього педагога до керівництва образотворчою діяльністю дітей дошкільного віку.	Лекція-візуалізація, практичне	1.Кириченко М.А., Основи образотворчої грамоти: Навч. посібник. – К.: Вища школа, 2002. – 190 с. 2.Г.В.Сухоруковата ін. Образотворче мистецтво з методикою викладання в дошкільному навчальному закладі. Підручник. За заг. ред. Г.В.Сухорукової. - К.: Видавничий Дім «Слово», 2010. - 376 с.	Опрацювання теоретичних питань, виконання практичних завдань (2-4 години)	Максимальна оцінка - 5	два тижні
Тема 3. Вимоги до матеріалів та обладнання для образотворчої	Лекція-візуалізація, практичне	1.Кириченко М.А. Основи образотворчої грамоти: Навч. посібник.К.: Вища	Опрацювання теоретичних питань, виконання	Максимальна оцінка - 5	два тижні

діяльності дітей дошкільного віку. Теоретико-методологічні засади викладання ОМ в ЗДО.		школа, 2002. – 190 с. 2.Г.В.Сухоруковата ін. Образотворче мистецтво з методикою викладання в дошкільному навчальному закладі. Підручник. За заг. ред. Г.В.Сухорукової. - К.: Видавничий Дім «Слово», 2010. - 376 с.	практичних завдань (2-4 години)		
Модуль 2. Тема 1. Зміст, форми та методи керівництва образотворчою діяльністю дошкільників. Вплив образотворчої діяльності на розвиток дітей дошкільного віку.	Лекція-візуалізація, практичне	Г.В.Сухоруковата ін. Образотворче мистецтво з методикою викладання в дошкільному навчальному закладі. Підручник. За заг. ред. Г.В.Сухорукової. - К.: Видавничий Дім «Слово», 2010. - 376 с.	Опрацювання теоретичних питань, виконання практичних завдань (2-4 години)	Максимальна оцінка - 5	два тижні
Тема 2. Вікові можливості й послідовність оволодіння образотворчою діяльністю в ранньому віці. Художньо-естетичний розвиток дітей молодшого дошкільного віку засобами образотворчої діяльності.	Лекція-візуалізація, практичне	1.Полякова Г.А. та ін. Образотворче мистецтво: теорія навчання, календарно-тематичне планування, основні поняття з образотворчого мистецтва: Навч.-метод. посібник для вчителів. – Харків: «Скорпіон», 2001. – 160 с. 2.Г.В.Сухоруковата ін. Образотворче мистецтво з методикою викладання в дошкільному навчальному закладі. Підручник. За заг. ред. Г.В.Сухорукової. - К.: Видавничий Дім «Слово», 2010. - 376 с.	Опрацювання теоретичних питань, виконання практичних завдань (2-4 години)	Максимальна оцінка - 5	два тижні
Тема 3. Аналіз форм і методів роботи вихователя на заняттях з ОМ. Зміст, форми та методи керівництва образотворчою діяльністю дошкільників.	Лекція-візуалізація, практичне	1. Г.В.Сухоруковата ін. Образотворче мистецтво з методикою викладання в дошкільному навчальному закладі. Підручник. За заг. ред. Г.В.Сухорукової. - К.: Видавничий Дім «Слово», 2010. - 376 с. 2.Луцан Н.Декоративно-прикладне мистецтво та основи дизайну:навч. посібник .-2-е вид., Рек. МОН .-К.:ВД"Слово", 2010 .-172 с.	Опрацювання теоретичних питань, виконання практичних завдань (2-4 години)	Максимальна оцінка - 5	два тижні
Тема 4. Особливості організації заняття з ОМ. Структура заняття з ОМ..	Лекція-візуалізація, практичне.	1.Полякова Г.А. та ін. Образотворче мистецтво: теорія навчання, календарно-тематичне планування, основні поняття з образотворчого мистецтва: Навч.-метод.	Опрацювання теоретичних питань, виконання практичних завдань (2-4 години)	Максимальна оцінка - 5	два тижні

		посібник для вчителів. – Харків: «Скорпіон», 2001. – 160 с. Г.В.Сухоруковата ін. Образотворче мистецтво з методикою викладання в дошкільному навчальному закладі. Підручник. За заг. ред. Г.В.Сухорукової. - К.: Видавничий Дім «Слово», 2010. - 376 с.			
Тема 5. Організаційно-методичні основи викладання образотворчого мистецтва. Практичні аспекти підготовки до проведення занять з образотворчого мистецтва в ЗДО.	Лекція-візуалізація, практичне	Г.В.Сухоруковата ін. Образотворче мистецтво з методикою викладання в дошкільному навчальному закладі. Підручник. За заг. ред. Г.В.Сухорукової. - К.: Видавничий Дім «Слово», 2010. - 376 с.	Опрацювання теоретичних питань, виконання практичних завдань (2-4 години)	Максимальна оцінка - 5	два тижні
Тема 6. Комплексний підхід до занять. Дидактичні принципи навчання. Образотворче мистецтво в загальній системі навчальних дисциплін.	Лекція-візуалізація, практичне	Г.В.Сухоруковата ін. Образотворче мистецтво з методикою викладання в дошкільному навчальному закладі. Підручник. За заг. ред. Г.В.Сухорукової. - К.: Видавничий Дім «Слово», 2010. - 376 с.	Опрацювання теоретичних питань, виконання практичних завдань (2-4 години)	Максимальна оцінка - 5	два тижні
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	Залік, максимальна оцінка – 100 балів. Оцінка включає 50 балів за написання письмового заліку та (50 балів) оцінки за практичні заняття (25 балів) і контрольну роботу та самостійну роботу (25 балів).				
Вимоги до письмової роботи	Студент повинен виконати підсумкову контрольну роботу для перевірки сформованої фахової компетентності, що складається з теоретичного питання, практичного та творчого завдань				
Семінарські заняття	Максимальна оцінка – 50 балів				
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань				
7. Політика курсу					
Неприпустимі плагіат та списування на контрольній роботі. Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове. Пропуски практичних занять відпрацьовуються наступним чином: опрацювання теми, а також виконання практичних завдань із теми. Якщо студент пропустив (не відпрацював) більше 50% занять, він повинен скласти тести і тільки тоді буде допущений до складання заліку. Обов'язковим є написання контрольної роботи та виконання самостійної роботи.					
8. Рекомендована література					
Базова: 1. Державний стандарт початкової освіти. Прийняття від 21 лютого 2018 р. № 87. – К., 2018. 2. Кириченко М.А., Кириченко І.М. Основи образотворчої грамоти: Навч. посібник. – К.: Вища школа, 2002. – 190 с. 3. Любарська Л.М., Резніченко М.І., Протопопова О.М. Образотворче мистецтво. 1-4 класи. – Тернопіль: Навч. книга – Богдан, 2003. – 52 с. 4. Полякова Г.А. та ін. Образотворче мистецтво. 1-7 класи: теорія навчання, календарно-тематичне					

планування, основні поняття з образотворчого мистецтва: Навч.-метод. посібник для вчителів. – Харків: «Скорпіон», 2001. – 160 с.

5. Роменець В.А. Психологія творчості: Навч. посібник. 2-ге вид., доп. – К.: Либідь, 2015. – 288 с.
 6. Г.В.Сухорукова, О.О.Дронова, Н.М.Голота, Л.А.Янцур. Образотворче мистецтво з методикою викладання в дошкільному навчальному закладі. Підручник. За заг. ред. Г.В.Сухорукової. - К.: Видавничий Дім «Слово», 2010. - 376 с.: іл.
- Допоміжна:**
1. Антонович Є.А., Проців В.І., Свид С.П. Художні техніки у школі: Навч.-метод. посібник для студентів худ.-граф. факультетів вищ. навч. закладів. – К.: ІЗМН, 1997. – 312 с.
 2. Антонович Є.А., Захарчук-Чугай Р.В., Станкевич М.Є. Декоративно-прикладне мистецтво: Навч. посібник. – Львів: Світ, 1993.– 272 с.
 3. Бучинський С.Л., Основи грамоти з образотворчого мистецтва – К.: Рад.школа, 1981.– 120 с.
 4. Вільчинський В.П. Образотворче мистецтво. 1-2 класи. – К.,1991. –159 с.
 5. Гребенюк Г.Є. Основи композиції та малюнок: Підруч. для учнів проф. – техн. навч. закладів. – К.: Техніка, 1997. –221 с.
 6. Декоративно-ужиткове мистецтво. Словник у 2-х томах / За ред. Я.П. Запаско. – Львів: Афіша, 2000. – I т. – 364 с, II т. – 400 с.
 7. Крвавич Д.П., Овсійчук В.А., Черепанова С.О. Українське мистецтво: Навч. посібн/Передмова проф. В.Скотного – Ч.І – Львів: Світ, 2003.–256 с.
 8. Лащук Ю.П. Покутська кераміка. – Опішне: Українське народознавство, 1998. – 142 с.
 9. Медвідь К.Й. Через мистецтво – до вершин прекрасного // Джерела. Наук. метод. вісник: Івано-Франківськ, 2003. – № 2. – С.58 - 68.
 10. Найден О. Народна іграшка: традиції, образні особливості // Народне мистецтво, 1997. – №1. – С.42–45.
 11. Пасічний А.М. Образотворче мистецтво. Словник-довідник – Тернопіль: Навч. книга – Богдан, 2003. – 216 с.
 12. Ружицький В.А., Малиніна А.О. Основи петриківського розпису: Навч.-метод. посібник. – Харків “Скорпіон”, 2014. – 48 с.
 13. Соломченко О.Г. Писанки Українських Карпат. – Ужгород: Карпати, 2002. –238 с.
 14. Трач С.К. Уроки образотворчого мистецтва 4(3) клас: посібник для вчителя – Тернопіль: Навч. книга – Богдан, 2001. –112 с.
 15. Тимків Б.М., Кавас К.М. Виготовлення художніх виробів з дерева / За ред. Б.М.Тимківа – Львів: Світ, 1996. – 144 с.

Інформаційні ресурси

<http://www.nbuv.gov.ua/> - Національна бібліотека імені І.В. Вернадського;
<http://www.dnrb.gov.ua/> - Державна науково-педагогічна бібліотека України.
<http://lib.npu.edu.ua/> - Наукова бібліотека імені М.П. Драгоманова
<http://ua.textreferat.com/referat - 12559.html>
<http://www.stameski.com.ua/uk/>
http://www.yrok.net.ua/load/dovidnik_vchitelja/187

Викладач

